

Oponentský posudok habilitačnej práce

Komplikácie chirurgickej liečby spondylózy krčnej chrbtice (30 ročné skúsenosti)

MUDr. Andrej Džubera, PhD.

Neurochirurgická klinika Lekárskej fakulty SZU Bratislava, Univerzitná nemocnica sv. Michala,
Bratislava

Ročne je na neurochirurgických resp. spondylochirurgických pracoviskách v Slovenskej republike operovaných niekoľko stoviek pacientov s degeneratívnymi zmenami v oblasti krčnej chrbtice. MUDr. Andrej Džubera, PhD. vo svojej habilitačnej práci prezentuje klinickú štúdiu s 1 878 pacientami, ktorí boli autorom práce operovaní pre spondylózu krčnej chrbtice v rokoch 1994-2023. Hlavným cieľom habilitačnej práce bola detailná analýza komplikácií, ktoré sa vyskytujú pri tomto type operačných výkonov.

MUDr. Džubera vo svojom habilitačnom spise na 108 stranách, ktorého súčasťou je 20 strán citovaných 144 prác z tejto oblasti, zoznam skratiek, zoznam obrázkov a grafov – prezentuje problematiku možností chirurgickej liečby spondylózy krčnej chrbtice a možné komplikácie. Problematika je veľmi dobre dokumentovaná obrázkami (30) a tabuľkami (6).

V úvode práce sa venuje anatómii krčnej chrbtice resp. jej biomechanike s klinickými, pričom aj tieto časti práce obsahujú poznámky vychádzajúce z klinických skúseností autora. V ďalšom sa autor venuje problematike patogenézy degeneratívneho ochorenia krčnej chrbtice a klinickým hodnotiacim kritériám, ktoré sa používajú pri hodnotení klinického stavu pacienta s degeneratívnym ochorením krčnej chrbtice.

V kapitole „diagnostika spondylózy krčnej chrbtice“ detailne analyzuje postup diagnostiky od klinického vyšetrenia, cez rádiologickú diagnostiku až po elektrofyzikálne vyšetrenia

používané pri tejto diagnóze. Aj v tejto kapitole autor vhodným spôsobom využíva svoje dlhoročné klinické skúsenosti, poukazujúc na prínos a dôležitosť jednotlivých vyšetrení.

V kapitole „taktika liečby“ autor habilitačnej práce, na základe klinických skúseností preberá jednotlivé modalities liečby spondylózy krčnej chrbtice, od konzervatívnej liečby, cez chirurgickú liečbu až po problematiku pooperačnej starostlivosti. Zdôrazňuje pritom, niektoré „drobnosti“, ktoré však môžu ovplyvniť zásadným spôsobom výsledky chirurgickej liečby spondylózy krčnej chrbtice.

Jeho klinicky kritický náhľad na problematiku chirurgickej liečby degeneratívnych ochorení krčnej chrbtice, je zrejmý aj v kapitole „komplikácie“, kde zaradil pre neho typickú „filozofickú“ kapitolu „predoperačné komplikácie“. Tu zdôrazňuje, že výsledok chirurgickej liečby je zásadným spôsobom determinovaný podcenením hlavného zdroja príznakov, chybami v diagnostike a neprávnu indikáciou operácie resp. rozsahu operácie. Následne veľmi prehľadným spôsobom s dobrou obrazovou dokumentáciou prezentuje najčastejšie peroperačné, včasné pooperačné a neskoré pooperačné komplikácie.

V nasledujúcich kapitolách sa venuje problematike vlastného klinického súboru, predkladá výsledky svojej práce, v diskusii ich konfrontuje s publikovanými štúdiami a nakoniec prezentuje závery pre klinickú prax.

Autor habilitačnej práce, prezentuje súbor 1 878 pacientov u ktorých bolo realizovaných 1922 operácií v rokoch 1994 – 2023, metodiku hodnotenia predmetného súboru s využitím klinických hodnotiacich škál. Následne analyzuje súbor pacientov podľa časovej osi, resp. podľa typu operačného prístupu.

Vo „výsledkoch“ svojej práce prezentuje detailnú analýzu 65 komplikácií pri uvedenom počte operácií. Analyzuje najčastejšie typy komplikácií a spôsob ich riešenia, či už konzervatívne alebo operačne (reoperácia). Analyzuje aj technické zlyhanie či už materiálu, alebo inštrumentácie, ktoré sa vyskytli v analyzovanom súbore pacientov. Celkovo prezentuje aj v tabuľke 17 typov komplikácií.

V tejto časti poukazuje aj na tzv. vborenie (subsidence) intervertebrálnej náhrady. Vhodnejšie by bolo v tomto prípade použitie termínu zanorenie, poklesnutie náhrady, čomu zodpovedá angl. výraz „subsidence“.

V diskusii konfrontuje svoje skúsenosti a klinické výsledky s údajmi v literatúre, včítane prehľadu 11 klinických štúdií publikovaných od roku 2016.

V závere prehľadným spôsobom prezentuje 21 vlastných klinických skúseností s chirurgickej liečby spondylózy krčnej chrbtice, od diagnostiky, cez operačnú liečbu, komplikácie až po výsledky chirurgickej liečby resp. výsledky liečby pacientov s komplikáciami.

Habilitačný spis MUDr. Andreja Džuberu, PhD. „*Komplikácie chirurgickej liečby spondylózy krčnej chrbtice*“ spĺňa náležitosti kladené na habilitačné práce v odbore chirurgie resp. neurochirurgie. Rozsah aktivít MUDr. Andreja Džuberu je zrejmý aj z prednáškovej a publikačnej aktivity k predmetnej problematike.

Odporúčam na základe vyššie uvedeného, Vedeckej rade Lekárskej fakulty Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, aby prijala tento habilitačný spis k obhajobe a odporúčam, aby MUDr. Andrejovi Džuberovi, PhD. bol udelený titul docent v odbore „chirurgia“.

Nové Zámky, 20.10.2024

Prof. MUDr. Bruno Rudinský, CSc.